

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Χρίστος Χριστόφιας

Γιώργος Κουκουμάς

Φωτεινή Τσιρίδου

Δημήτρης Δημητρίου

Ονούφριος Κουλλά

Πανίκος Λεωνίδου

Χρίστος Σενέκης

Σωτήρης Ιωάννου

Ανδρέας Αποστόλου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβέρωφ Νεοφύτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Μαρτίου και στις 4 Απριλίου 2023, και το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης της πρότασης νόμου και του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ), καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ. Η συνδικαλιστική οργάνωση ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν

επίσης τα μη μέλη της επιτροπής κ. Μάριος Μαυρίδης και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να δικαιούται επίδομα ανεργίας οποιοσδήποτε μισθωτός του οποίου η απασχόληση έχει τερματιστεί ή διακοπεί από τον εργοδότη του δυνάμει σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης. Η πρόταση νόμου προβλέπει την αναδρομική ισχύ της προτεινόμενης ρύθμισης από την 1^η Ιανουαρίου 2013.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να προβλεφθεί η δυνατότητα καταβολής επιδόματος ανεργίας σε μισθωτό του οποίου τερματίζεται η απασχόληση και λαμβάνει πληρωμή ουσιωδώς ίση με τις απολαβές που θα λάμβανε, εάν δεν τερματιζόταν η απασχόλησή του, ως αποζημίωση για την απώλεια των αποδοχών του. Η εν λόγω ρύθμιση προτείνεται να καλύπτει συγκεκριμένη χρονική περίοδο, η οποία αρχίζει την 1^η Απριλίου 2022 και λήγει την 31^η Μαΐου 2023.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα οποία συνοδεύουν το νομοσχέδιο, οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαπίστωσαν ότι από την εφαρμογή του άρθρου 31(4)(ζ)(ι) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου αντιμετωπίζονταν με ανομοιόμορφο τρόπο περιπτώσεις εργοδοτούμενων ως προς την έγκριση επιδόματος ανεργίας, λόγω της μορφής της πληροφόρησης που δίδετο από τους εργοδότες στη βάση συγκεκριμένης διαδικασίας/πρακτικής που ακολουθείτο και ότι, συνεπεία αυτής, δημιουργήθηκαν προσδοκίες λήψης ανεργιακού επιδόματος σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εργοδοτούμενων είτε ατομικά είτε συλλογικά.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου και του νομοσχεδίου, σύμφωνα

με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτησή τους ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά, για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας, τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής της πρότασης νόμου, στις 14 Μαρτίου 2023, η οποία προηγήθηκε της κατάθεσης του νομοσχεδίου, ο εισηγητής της πρότασης νόμου ανέφερε ότι με αυτήν επιδιώκεται η διασφάλιση της καταβολής επιδόματος ανεργίας κατά ομοιόμορφο τρόπο και χωρίς διακρίσεις σε όλα τα πρόσωπα των οποίων από την 1^η Ιανουαρίου 2013 τερματίστηκε η εργασία τους από τον εργοδότη και για τον τερματισμό της εργασίας τους έλαβαν ή λαμβάνουν ένα ποσό ως αποζημίωση για την απώλεια των αποδοχών τους στο πλαίσιο σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης. Ειδικότερα, ο εισηγητής της πρότασης νόμου αναφέρθηκε στα αποτελέσματα που είχε η απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, ημερομηνίας 31^{ης} Μαρτίου 2022, στην υπόθεση Ιωάννου -και- Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ως του κατά νόμον εκπροσώπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην αλλαγή του τρόπου που η αρμόδια αρχή ερμηνεύει και εφαρμόζει τις σχετικές διατάξεις της βασικής νομοθεσίας και στην απόρριψη, από την ημερομηνία έκδοσης της πιο πάνω δικαστικής απόφασης, υπό το όλων αδιακρίτως των αιτημάτων για επίδομα ανεργίας προσώπων που αποχωρούν από την εργασία τους στη βάση σχεδίων εθελούσιας αποχώρησης.

Στο ίδιο πλαίσιο της συζήτησης, η διευθύντρια των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είχε δηλώσει ότι το υπουργείο ετοιμάζε σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας τροποποιητικό νομοσχέδιο που σκοπεύει στο ίδιο ή παραπλήσιο προς την πρόταση νόμου αποτέλεσμα και το οποίο θα λάμβανε υπόψη το κόστος μιας τέτοιας ρύθμισης και ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες στον Λογαριασμό Παροχών Ανεργίας και το οποίο θα

κατατίθετο στη Βουλή πολύ σύντομα, ως και έγινε με την κατάθεση του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας αναφέρθηκε στο νομικό ζήτημα συνταγματικότητας που εγείρεται σε περίπτωση προώθησης της πρότασης νόμου, καθότι αυτή συνεπάγεται αύξηση των υπό του προϋπολογισμού προβλεπόμενων εξόδων, σε αντίθεση με τη σχετική διάταξη του άρθρου 80 παρ.2 του Συντάγματος.

Κατά την εν λόγω συνεδρία οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΕΤΥΚ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε μεταξύ άλλων ότι η προτεινόμενη ρύθμιση:

1. προσφέρει θεραπεία και/ή ικανοποιεί τη μερίδα εκείνων των εργαζομένων των οποίων τερματίστηκαν οι υπηρεσίες και οι οποίοι αποδέχτηκαν τον τερματισμό αυτό με τη λήψη ενός ποσού αποζημίωσης και με την προσδοκία ότι θα λάμβαναν επιπρόσθετα ανεργιακό επίδομα,
2. σέβεται το πνεύμα του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, καθώς και της δικαστικής απόφασης στη σχετική με το υπό συζήτηση θέμα υπόθεση και
3. διασφαλίζει τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τον προτεινόμενο χρονικό περιορισμό της ρύθμισης, ο οποίος αποφασίστηκε στη βάση σχετικών υπολογισμών του υπουργείου ως προς το κόστος της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επιπρόσθετα, ο υπουργός επισήμανε τα ζητήματα συνταγματικότητας που εγείρει η πρόταση νόμου και τις συνέπειες που ενδεχομένως θα έχει η προώθησή της.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΕΤΥΚ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, διαφώνησαν με την περιορισμένη

διάρκεια της προτεινόμενης ρύθμισης και τον καθορισμό ως ημερομηνίας λήξης αυτής την 31^η Μαΐου 2023.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων του υπουργού και των εμπλεκόμενων φορέων, ο εισηγητής της πρότασης νόμου, κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, εισηγήθηκε την επέκταση της διάρκειας ισχύος της προτεινόμενης ρύθμισης και τον ορισμό ως καταληκτικής ημερομηνίας αυτής την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Ο υπουργός υιοθέτησε την πιο πάνω εισήγηση και αυθημερόν απέστειλε στην επιτροπή επιστολή με την οποία συναινεί στην τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου, ώστε η διάρκεια ισχύος της προτεινόμενης ρύθμισης να λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου και του κειμένου του νομοσχεδίου ως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τη γραπτή θέση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

4 Απριλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.02.064.002-2023
23.01.064.040-2023

ΕΣ
ΧΜ
ΜV